

**Raport z działalności
Rzecznika Funduszy Europejskich
za rok 2019**

Białystok, marzec 2020 r.

<p>Opracował:</p> <p><i>Marcin Cackowski</i> Rzecznik Funduszy Europejskich</p>	<p>Podpis:</p>	<p>Data:</p> <p>.....</p>
<p>Do wiadomości otrzymują:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pani Joanna Sarosiek, Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego 2. Pani Emilia Malinowska, Dyrektor Departamentu Innowacji i Przedsiębiorczości 3. Pani Elżbieta Barbara Romańczuk, Dyrektor Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego 	

Spis treści

Skróty używane w dokumencie.....	4
1. Podstawa prawna i cel Raportu	5
2. Zakres Raportu	5
3. Funkcjonowanie Rzecznika Funduszy Europejskich	6
3.1 Otoczenie formalno-prawne	6
3.2 Kanały komunikacji między Rzecznikiem a interesariuszami	7
4. Działania Rzecznika Funduszy Europejskich wynikające z ustawy wdrożeniowej	8
4.1 Rozpatrywanie zgłoszeń	8
4.2 Okresowy przegląd procedur i rekomendacje	11
5. Wnioski	12

Skróty używane w dokumencie

DIP	Departament Innowacji i Przedsiębiorczości
DEFS	Departament Europejskiego Funduszu Społecznego
DRR	Departament Rozwoju Regionalnego
IZ RPOWP	Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020
IW IZ RPOWP	Instrukcja Wykonawcza Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020
OFiP	Opis Funkcji i Procedur Instytucji Zarządzającej oraz Instytucji Certyfikującej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020
ustawa wdrożeniowa	ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2018 r. poz. 1431 ze zm.)
RFE, Rzecznik	Rzecznik Funduszy Europejskich, o którym mowa w art. 14a ustawy wdrożeniowej
RPOWP 2014-2020	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014 – 2020

1. Podstawa prawna i cel Raportu

Podstawą opracowania niniejszego Raportu jest art. 14a ust. 7 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. *o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1431 ze zm.), zwanej dalej ustawą wdrożeniową.

Zgodnie z przywołanym zapisem Rzecznik Funduszy Europejskich sporządza, w terminie do 31 marca, roczny raport ze swojej działalności za poprzedni rok i przedkłada go instytucji zarządzającej. Instytucja zarządzająca zamieszcza Raport na swojej stronie internetowej.

Celem sporządzenia Raportu jest przedstawienie wyników realizacji zadań Rzecznika w okresie objętym sprawozdaniem.

Niniejszy Raport został sporządzony przez Rzecznika powołanego dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego i obejmuje okres od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku.

2. Zakres Raportu

Raport przedstawia opis oraz wyniki działań podjętych przez Rzecznika w okresie sprawozdawczym i zawiera:

- 1) opis działań Rzecznika związanych z funkcjonowaniem Samodzielnego stanowiska pracy - Rzecznik Funduszy Europejskich w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podlaskiego;
- 2) opis działań Rzecznika związanych z wykonywaniem zadań wynikających z ustawy wdrożeniowej, w tym informacje w zakresie:
 - rozpatrywanych zgłoszeń,
 - przeprowadzonych przeglądów procedur,
 - proponowanych usprawnień;

3. Funkcjonowanie Rzecznika Funduszy Europejskich

3.1 Otoczenie formalno-prawne

Podstawą działania Rzecznika jest art. 14a ustawy wdrożeniowej, który reguluje zakres jego zadań. Do zadań Rzecznika należy przyjmowanie i rozpatrywanie zgłoszeń dotyczących utrudnień i propozycji usprawnień w zakresie realizacji programu operacyjnego, okresowy przegląd procedur w ramach programu operacyjnego oraz formułowanie propozycji usprawnień.

Rzecznik Funduszy Europejskich działa w oparciu o podjętą uchwałę nr 252/3449/2017 z dnia 31 października 2017 r. zmieniającą uchwałę w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w Białymstoku w sprawie powołania Samodzielnego stanowisko pracy – Rzecznik Funduszy Europejskich – RFE oraz udzielone upoważnienie do załatwiania w imieniu Marszałka Województwa Podlaskiego spraw należących do zakresu zadań Rzecznika Funduszy Europejskich w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podlaskiego, w tym do udzielania wyjaśnień na zgłoszenia dotyczące realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020.

Zasady współpracy RFE z IZ RPOWP zostały określone w Instrukcji Wykonawczej Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 (IW IZ RPOWP) oraz Opisie Funkcji i Procedur Instytucji Zarządzającej oraz Instytucji Certyfikującej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 (OFiP).

3.2 Kanały komunikacji między Rzecznikiem a interesariuszami

Rzecznik zapewnia możliwość kontaktu:

- **Telefonicznego**

tel. kom. +48 517 891 018 / tel. +48 85 66 54 418

- **Elektronicznego**

Do obsługi zgłoszeń dedykowany jest specjalny adres mailowy rzecznikrpo@wrotapodlasia.pl (wpisując w temacie wiadomości „*Zgłoszenie do Rzecznika Funduszy Europejskich*”)

- **Pisemnego**

Korespondencję do Rzecznika można kierować na ogólny adres korespondencyjny urzędu:

Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego, ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 1, 15-888 Białystok (z dopiskiem „*Zgłoszenie do Rzecznika Funduszy Europejskich*”) lub

poprzez doręczenie do kancelarii urzędu w godzinach: poniedziałek 8:00 - 16:00, wtorek - piątek 7:30 - 15:30 na adres urzędu: Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego, ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 1, 15-888 Białystok.

- **Osobistego**

Chętni mogą także skorzystać z kontaktu osobistego po wcześniejszym umówieniu telefonicznym pod nr tel. kom. +48 517 891 018 lub +48 85 66 54 418 w godzinach: poniedziałek 8:00 - 16:00, wtorek – piątek 7:30 – 15:30, miejsce: Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego, ul. Poleska 89, pokój 4W (na parterze). Szczegółowe informacje o pracy Rzecznika Funduszy Europejskich znajdują się na stronie internetowej www.rpo.wrotapodlasia.pl, zakładka: Rzecznik Funduszy Europejskich.

4. Działania Rzecznika Funduszy Europejskich wynikające z ustawy wdrożeniowej

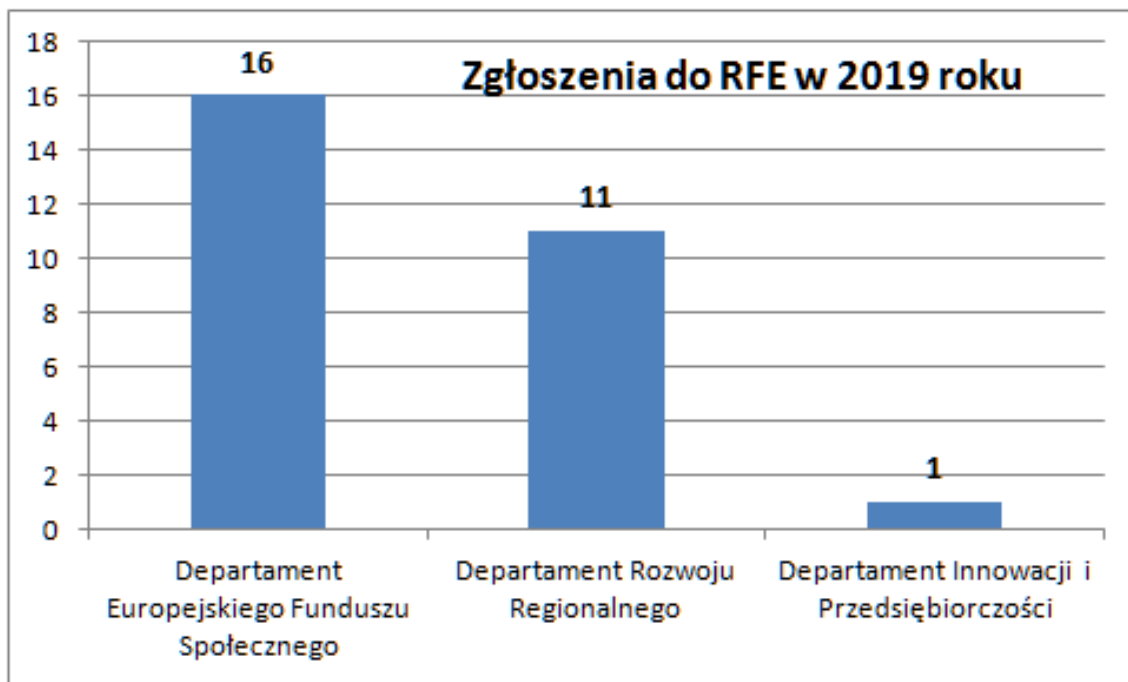
4.1 Rozpatrywanie zgłoszeń

Zgodnie z art. 14a ust. 3 pkt 1 ustawy wdrożeniowej, Rzecznik Funduszy Europejskich przyjmuje zgłoszenia, które mogą dotyczyć utrudnień lub być propozycją usprawnień w zakresie realizacji programu operacyjnego. Rzecznik rozpatrując zgłoszenia poddaje analizie dostarczoną dokumentację i występuje o dokumenty i wyjaśnienia do właściwych instytucji lub podmiotów, których zgłoszenia dotyczą. Oprócz analizy dokumentacji, wytycznych, procedur oraz przepisów prawa, Rzecznik bierze udział w spotkaniach ze zgłaszającymi oraz z przedstawicielami instytucji zaangażowanych w proces realizacji projektu.

Zgłoszenia do RFE w 2019 r.

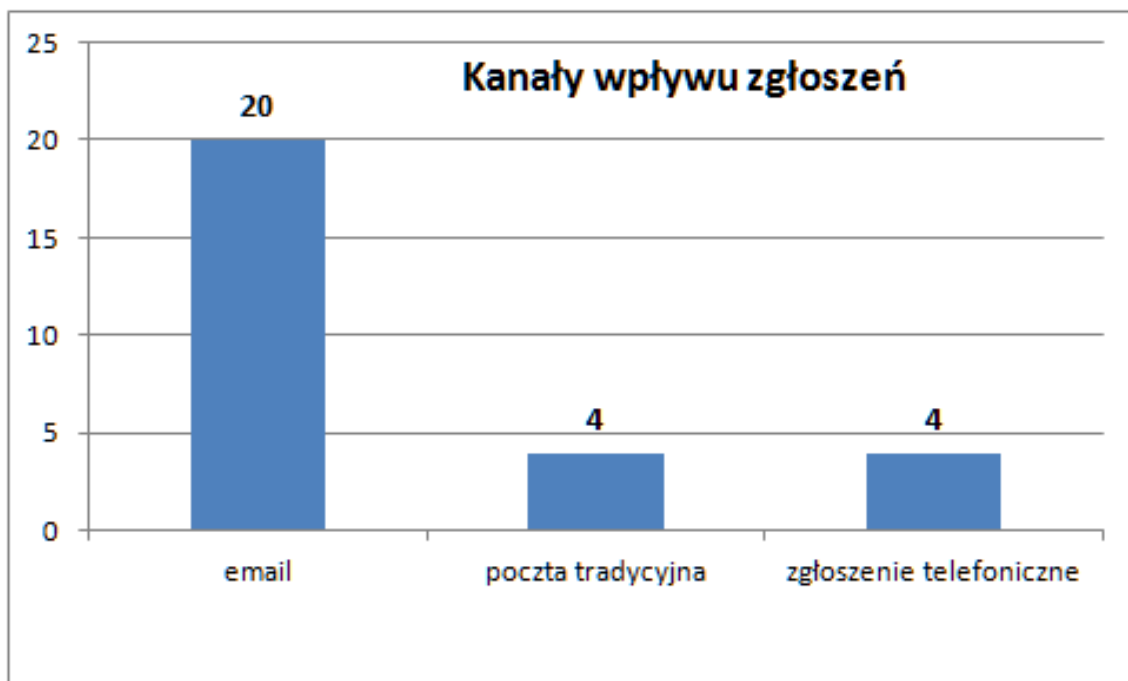
W okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. do RFE wpłynęło 28 zgłoszeń, które zostały rozpatrzone i zakończone w terminie poniżej 30 dni kalendarzowych¹. Zgłoszenia miały przeważnie charakter prośby o interwencję lub zbadania sprawy i udzielenia informacji w związku z realizacją projektu dofinansowanego ze środków europejskich. Sprawy te dotyczyły przede wszystkim opóźnień w wypłatach dotacji pomostowych i wynagrodzeń, wątpliwości co do zapisów w dokumentacji konkursu, czy też problemów z uzyskaniem dofinansowania lub rozliczeniem projektu. Osoby, które zgłaszały się do Rzecznika w sprawie udzielenia informacji dot. możliwości uzyskania dofinansowania ze środków Europejskich były kierowane – zgodnie z kompetencjami - do Głównego Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podlaskiego, który udzielał wyczerpujących informacji. Najczęściej zgłaszane były sprawy dotyczące RPOWP 2014-2020 w obszarze realizowanym przez Departament Europejskiego Funduszu Społecznego - 57% (16 zgłoszeń). W mniejszym zakresie wpływały zgłoszenia dotyczące zadań realizowanych przez Departament Rozwoju Regionalnego - 39% (11 zgłoszeń) oraz Departament Innowacji i Przedsiębiorczości - 4% (1 zgłoszenie).

¹ Wyjątkiem jest jedno zgłoszenie, które z uwagi na konieczność przeprowadzenia dodatkowego postępowania wyjaśniającego, tj. kontroli doraźnej w siedzibie Beneficjenta zostało rozpatrzone w terminie 53 dni kalendarzowych.

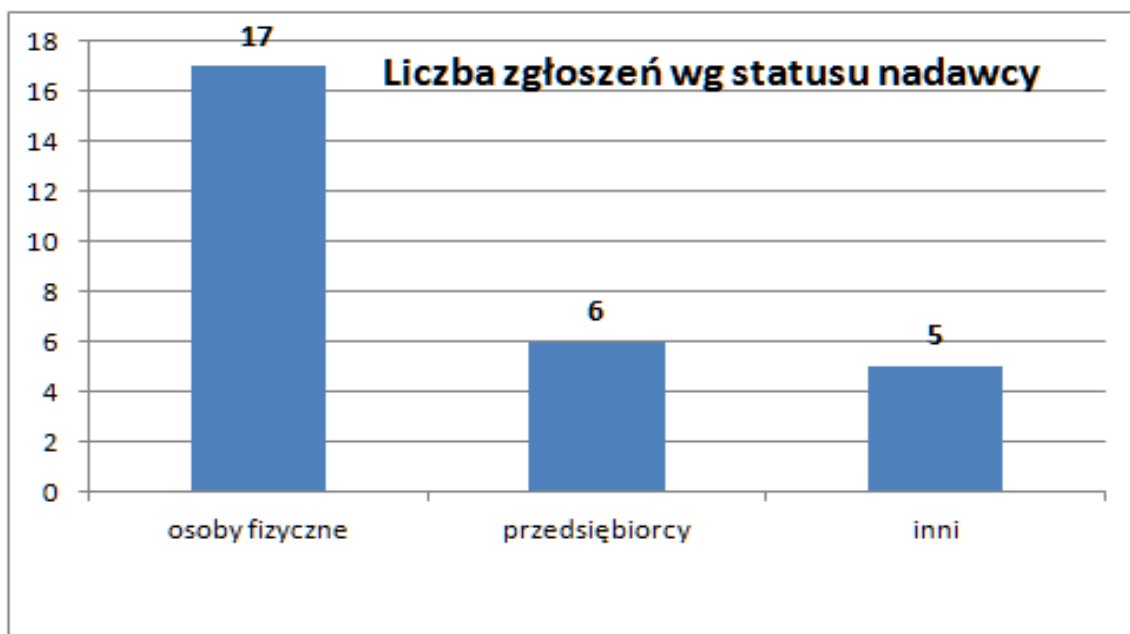
Kanały wpływu zgłoszeń

Zgłoszenia do RFE wpływały głównie za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres rzecznikrpo@wrotapodlasia.pl. W 2019 roku przekazano w taki sposób 20 zgłoszeń. Natomiast pocztą tradycyjną oraz drogą telefoniczną wpłynęło po 4 zgłoszenia.

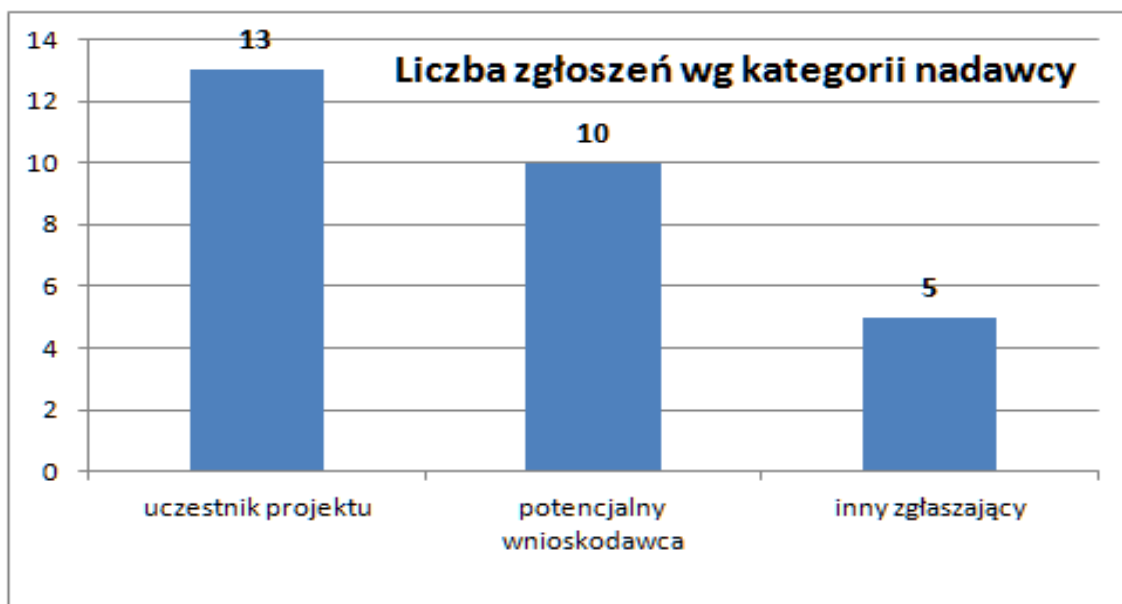
Liczba zgłoszeń według statusu nadawcy

Największa liczba zgłoszeń została przekazana przez osoby fizyczne, od których wpłynęło łącznie 17 spraw. Drugą - pod względem liczby przekazanych zgłoszeń - kategorią nadawców byli przedsiębiorcy, którzy przekazali 6 zgłoszeń. Pozostałe 5 spraw zostało zgłoszonych przez inne podmioty niewymienione wyżej, takie jak fundacje lub jst.

Liczba zgłoszeń według kategorii nadawcy

Według podziału na kategorię nadawcy, najwięcej zgłoszeń wpłynęło od uczestników projektów - 13 spraw. Natomiast potencjalni wnioskodawcy przekazali 10 zgłoszeń. Pozostałe 5 zgłoszeń zostało przekazane przez pozostałe podmioty zainteresowane wdrażaniem RPOWP, które zostały zakwalifikowane do kategorii „inny zgłaszający”.

4.2 Okresowy przegląd procedur i rekomendacje

Zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 14a ust. 3 pkt 4 ustawy wdrożeniowej, Rzecznik Funduszy Europejskich dokonał okresowego przeglądu procedur w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020. Na podstawie analizy wpływających zgłoszeń uznał, że przeglądowi w 2019 r. będą podlegać procedury związane z założeniami metodyki doboru próby dokumentów do kontroli wniosków o płatność w ramach kontroli przeprowadzanych przez Departament Rozwoju Regionalnego – z wyłączeniem projektów wdrażanych w ramach Instrumentów Finansowych. Przeprowadzony przegląd procedur opierał się na analizie następujących dokumentów:

1. *Opis Funkcji i Procedur Instytucji Zarządzającej oraz Instytucji Certyfikującej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020.*
2. *Instrukcja Wykonawcza Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020.*

W wyniku dokonanego przeglądu procedur, Rzecznik Funduszy Europejskich przekazał do Departamentu Rozwoju Regionalnego, sprawującego obowiązki Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 rekomendację dot. opracowania metodyki doboru dokumentów źródłowych do weryfikacji wniosków o płatność oraz wprowadzenie doboru próby do kontroli dowodów księgowych w nich zawartych.

W odpowiedzi na wskazane powyżej usprawnienia, Instytucja Zarządzająca poinformowała, iż w projektach rozliczanych na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków, Departament Rozwoju Regionalnego oraz Departament Innowacji i Przedsiębiorczości pozostają przy swoim stanowisku w kwestii obligatoryjnego sprawdzania dokumentacji w ramach wszystkich pozycji zestawienia zawierającego dane z faktur lub z dokumentów księgowych o równoważnej wartości dowodowej, które dotyczą wydatków objętych przekazaniem wnioskiem o płatność. Natomiast w przypadku weryfikacji przeprowadzonych przez Beneficjentów postępowań w ramach zamówień publicznych oraz zasady konkurencyjności, IZ RPOWP podjęła decyzję o wprowadzeniu

metodyki doboru próby w przedmiotowym zakresie, której szczegółowy opis znajduje się w *Rocznym Planie Kontroli w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 na rok obrachunkowy od 1 lipca 2019 r. do 30 czerwca 2020 r.*

Ponadto na podstawie informacji pozyskanych od wnioskodawców, beneficjentów oraz podmiotów zainteresowanych wdrażaniem RPOWP 2014-2020 w województwie podlaskim oraz w wyniku przeprowadzonej analizy informacji zamieszczonych na stronie www.rpo.wrotapodlasia.pl, RFE zwrócił się do IZ RPOWP z rekomendacją dotyczącą przygotowania i zamieszczenia na wskazanej stronie internetowej dwóch baz wiedzy z zakresu zamówień publicznych, tj. dot. postępowań poza ustawą PZP i zgodnie z ustawą PZP. Powyższe rozwiązanie pozwoli na uszeregowanie materiałów w przedmiotowym zakresie, a tym samym zapewni wnioskodawcom, beneficjentom oraz podmiotom zainteresowanym wdrażaniem RPOWP 2014-2020 szybszy dostęp do potrzebnej wiedzy. W odpowiedzi na powyższą rekomendację, IZ RPOWP zaproponowała umiejscowienie tej tematyki w dziale „Realizuję projekt” oraz wprowadzenie kilku modyfikacji dot. m.in. formy linkowania do dokumentów, zamieszczania linków do szkoleń z zakresu zamówień, czy też rozbudowanie działu „Najczęściej zadawane pytania”.

RFE zwrócił się również do Departamentu Innowacji i Przedsiębiorczości z rekomendacją przeprowadzenia szkolenia dla wybranej grupy Beneficjentów przez pracowników posiadających praktyczną wiedzę i umiejętności z zakresu stosowania procedury rozeznania rynku oraz zasady konkurencyjności. Jednocześnie RFE zarekomendował przygotowanie i umieszczenia na stronie internetowej www.rpo.wrotapodlasia.pl przewodnika dla Beneficjentów RPOWP 2014-2020 w zakresie wyboru wykonawcy w ramach realizacji postępowań poza ustawą PZP. Rekomendacja w części dot. szkolenia została zaakceptowana i wdrożona.

5. Wnioski

Zgodnie z przewidywaniami, w porównaniu do roku poprzedniego liczba zgłoszeń skierowanych do Rzecznika nieznacznie wzrosła (o 3 zgłoszenia). Niewątpliwie przyczyniło się do tego rozpowszechnienie wśród beneficjentów i potencjalnych wnioskodawców

informacji o możliwości zgłoszenia utrudnień w realizacji projektu bądź propozycji usprawnień do Rzecznika Funduszy Europejskich. Dlatego też osoby zainteresowane pozyskaniem środków europejskich coraz chętniej sięgają po tą formę pomocy. Nie bez znaczenia pozostaje też fakt, że wzrost liczby zgłoszeń spowodowany został również zwiększeniem postępu w realizacji projektów w ramach RPOWP 2014-2020. W rezultacie większa liczba uczestników, wnioskodawców, beneficjentów i innych osób jest zainteresowana kwestiami dot. wdrażania regionalnego programu operacyjnego.

Za pozytywny należy uznać fakt, że relatywnie niewielka liczba spraw zgłaszanych do Rzecznika sugeruje, że zarówno procedury, jak i ich stosowanie w praktyce są optymalne i nie powodują szczególnych utrudnień. Analiza zgłoszeń, które wpłynęły do Rzecznika w 2019 roku nie wskazuje na istnienie wysoce problematycznych obszarów, które generują dużą liczbę skarg, a tym samym wymagałyby formułowania dodatkowych rekomendacji lub wdrożenia innych rozwiązań.